

Czy kapłan będący szafarzem sakramentu, może jednocześnie pełnić funkcję ojca chrzestnego?¹

Wydaje się, że w świetle teologii nie ma przeszkód, aby kapłan będący szafarzem sakramentu chrztu świętego mógł jednocześnie pełnić zadania ojca chrzestnego. W prawie kanonicznym nie ma *expressis verbis* zakazu w tej materii, lecz także nie przewiduje się możliwości łączenia tej funkcji i tego zadania. Nadmienić należy, że kodeks prawa kanonicznego z 1983 roku pośrednio rozgranicza wypełnianie wymienionych ról poprzez umieszczenie regulacji ich dotyczących w dwóch osobnych jednostkach systematyzacyjnych wyższego stopnia, czyli rozdziałach – szafarz chrztu to kan. 861–863, a chrzestni to kan. 872–874.

Trzeba zauważyć, że w kan. 872 stanowi się, iż chrzestni względnie chrzestny albo chrzestna (zob. kan. 873) mają wraz z rodzicami „przedstawić” (*praesentare*) dziecko do chrztu. Liturgia chrzcielna przewiduje w kilku miejscach dialog pomiędzy szafarzem chrztu a rodzicami chrzestnymi (np. *Obrzędy chrztu dzieci*, nr : 40, 56n, 78, 93n). W obrzędach umieszczono także wskazówki, które każą rozdzielić rolę szafarza i chrzestnego – „Celebrans wita obecnych zwłaszcza rodziców i chrzestnych” (*Obrzędy chrztu dzieci*, nr 36), „Celebrans przemawia do rodziców i chrzestnych” (*Obrzędy chrztu dzieci*, nr 93), czy też „przedstawiciel każdej rodziny (np. ojciec lub chrzestny) zapala świecę swego dziecka od świecy paschalnej. Celebrans może podać świecę zapaloną od paschału” (*Obrzędy chrztu dzieci*, nr 65). Wszystko to oznacza, że nie przewiduje się jednoczesnego pełnienia funkcji szafarza chrztu i zadania chrzestnego. Duchowny, jako ojciec chrzestny, nie może przedstawiać dziecka wspólnocie Kościoła, prosząc o udzielenie chrztu,

¹ Odpowiedź na to pytanie została przesłana do Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski.

a jednocześnie w imieniu Kościoła – jako szafarz tego sakramentu – przyjmować dziecko i sprawować liturgię chrzcielną, która zawiera w kilku miejscach dialog i wykonywanie określonych gestów, to bowiem zakłada współdziałanie dwóch stron.

Skoro w zwyczajnych okolicznościach „chrztu udziela się z zachowaniem obrzędu przepisanego w zatwierdzonych księgach liturgicznych” (kan. 850), to w świetle przytoczonych dyspozycji odpowiedź na zadane pytanie powinna brzmieć – *negative*.

Powyzszą argumentację można wzmocnić tym, że zaistnieć może jeszcze pewna niestosowność, jeżeli szafarz sakramentu chrztu pełniłby zadania ojca chrzestnego w sytuacji, gdy matka jest osobą samotną.

Nie wydaje się, aby było możliwe usprawiedliwienie zastosowania odmiennego rozwiązania niż wskazane. Szafarz chrztu może wprawdzie skorzystać z uprawnienia z nr 34 *Obrzędów*, które pozwala mu, ze względu na szczególne okoliczności i rozmaite potrzeby oraz życzenia wiernych, wprowadzić odmienną od przepisanej praktykę udzielenia tego sakramentu, jednakże to ogólne zezwolenie jest ograniczone do tego, na co zezwala się w innych przepisach liturgicznych takich jak Rytuał rzymski czy Wprowadzenie do obrzędów.